BWRDD DIOGELU RHANBARTHOL CANOLBARTH A GORLLEWIN CYMRU

CYLCHLYTHYR

Rhify 8, Gaeaf 2025

NEGES GAN REOLWR Y BWRDD

Croeso i rifyn Gaeaf 2025 o Gylchlythyr Bwrdd Diogelu Canolbarth a Gorllewin Cymru! Mae wedi bod yn gyfnod prysur ar draws y rhanbarth ers ein rhifyn diwethaf a gyhoeddwyd. Byddwch yn gweld amrywiaeth o weithgareddau a fu ar waith, gan gynnwys Wythnos Genedlaethol Diogelu hynod lwyddiannus arall ym mis Tachwedd 2024. Mae'r rhifyn hwn hefyd yn tynnu sylw at newyddion a diweddariadau mewn meysydd pwysig o bolisi, ymarfer a hyfforddiant diogelu, yn ogystal â newyddion ac arferion da gan dimau a gwasanaethau ein hasiantaethau partner ar draws y rhanbarth.

Rydym bob amser yn awyddus i hyrwyddo straeon ac enghreifftiau o'r gwaith rhagorol sy'n digwydd ar draws y rhanbarth, felly parhewch i anfon unrhyw newyddion neu wybodaeth yr hoffech i ni eu rhannu at cysur@pembrokeshire.gov.uk
Julie Breckon, Rheolwr Diogelu Rhanbarthol Strategol ar gyfer Plant ac Oedolion mewn Perygl

INSIDE THIS ISSUE

RHANBARTHOL

⇒ Wythnos Genedlaethol Diogelu 2024
⇒ Menter Caffi Ieuenctid gan Fwrdd Iau Dechrau'n Dda Powys
⇒ Trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol – dyfarnu contract cyflawnwyr newydd
⇒ Adolygiadau ymarfer plant ac oedolion cyhoeddedig
⇒ Cyfres podlediadau rhanbarthol newydd gan y Bartneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol
⇒ Lansio cwrs newydd ar reolaeth drwy orfodaeth gan Gyngor Sir Penfro
⇒ Cynllun Gweithredu Amlasiantaeth Strategol newydd Tîm Camfanteisio ar Blant Powys
⇒ Linc Diogelu: Gwella y trefniadau ar gyfer amddiffyn plant sy'n agored i niwed
⇒ Hyfforddiant llinell amser ar gyfer lladdiadau

CENEDLAETHOL

⇒ Hwb Mewnwelediadau Data Canolfan CSA: Adnodd ar gyfer deall cam-drin plant yn rhywiol
⇒ Cyfeirlyfr gwasanaethau cymorth chwiliadwy newydd
⇒ Adroddiad Plant ar yr Ymylon
⇒ Cynllun Iechyd Merched Cymru
⇒ Wythnos Cwsg Mwy Diogel: 10 – 16 Mawrth 2025
⇒ Papur Briffio: Gwahaniaethu ar Sail Oedran a Cham-drin Pobl Hŷn
⇒ Gwasanaethau Tlodi a Phlentyndod Cynnar: Ymchwil newydd gan yr NSPCC a UNICEF UK
⇒ Sefydliad Rhyngwladol Mudo (IOM) y DU
⇒ Tynnu sylw at bwysigrwydd rhannu gwybodaeth wrth ddiogelu
⇒ Helpu pobl hŷn ledled Cymru i leisio eu barn
⇒ Dyddiau ymwybyddiaeth i ddod

WYTHNOS GENEDLAETHOL DIOGELU 2024

Cynhaliwyd Wythnos Genedlaethol Diogelu eleni rhwng 11 a 15 Tachwedd 2024, gyda'r thema "Y Cymorth Cywir ar yr Amser Cywir". Drwy gydol yr wythnos, cynhaliwyd digwyddiadau personol ac ar-lein, gan gynnwys cynadleddau a gweminarau a oedd yn ceisio codi ymwybyddiaeth ac amlygu materion sy'n effeithio ar blant ac oedolion mewn perygl ar hyn o bryd. Eleni, cefnogwyd y rhaglen ranbarthol hefyd gan ddiwrnod digwyddiadau lleol ddydd Mawrth 12 Tachwedd, a oedd yn cynnwys amrywiaeth o ddigwyddiadau a hwyluswyd gan bob un o'n hasiantaethau partner.

Cynhadledd Ranbarthol: Y Cymorth Cywir ar yr Amser Cywir Y digwyddiad blaenllaw ar gyfer yr wythnos oedd Cynhadledd Ranbarthol: Y Cymorth Cywir ar yr Amser Cywir. Cynhaliwyd y digwyddiad personol hwn gan awdurdod lleol Ceredigion a'i gynnal yng Nghanolfan Gynadledda Medrus, Prifysgol Aberystwyth. Roedd yn cynnwys gweithdai a oedd yn ymdrin ag amrywiaeth o themâu ac yn cynnig amrywiaeth o gynnwys deniadol yn canolbwyntio ar arfer wedi'i lywio gan drawma, gan ddefnyddio realiti rhithwir, y model adfer ar ôl trawma: dilyniannu yn ymarferol, a datblygu gwasanaethau i ddiwallu anghenion teuluoedd.

Traddodwyd anerchiadau agoriadol a chau gan Audrey Somerton-Edwards (Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyngor Sir Ceredigion) a Michael Gray (Cadeirydd CWMPAS), a wnaeth ganmol ymarferwyr diogelu rhanbarthol ar eu gwaith rhagorol ac a bwysleisiodd pwysigrwydd dod ynghyd ar gyfer Wythnos Genedlaethol Diogelu i gydweithio ar themâu diogelu allweddol.

WYTHNOS GENEDLAETHOL DIOGELU 2024

Digwyddiadau drwy gydol yr wythnos

Cynigiwyd gweminarau ychwanegol yn ystod yr wythnos, a gynhaliwyd gan bartneriaid trydydd parti ac a roddodd sylw i weithwyr awdurdodau lleol ar draws rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru. Roedd y rhain yn cynnwys fel a ganlyn:

Mynychwyr y gynhadledd ranbarthol a gynhaliwyd gan Gyngor Sir Ceredigion ym Mhrifysgol Aberystwyth

Adolygiad Thematig o Adolygiadau Diogelu Oedolion: Defnyddiodd y weminar hon ddysgu o 652 o adolygiadau diogelu oedolion yn Lloegr, gan nodi mewnwelediadau allweddol am y broses adolygu.

Chwalu'r mythau o ran rhannu gwybodaeth mewn gwaith diogelu amlasiantaeth: Roedd y sesiwn hon yn archwilio rhwystrau i rannu gwybodaeth a beth sy'n atal gweithwyr proffesiynol rhag trosglwyddo gwybodaeth.

Y cymorth cywir ar yr amser cywir i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd: Sesiwn rhannu gwybodaeth yn rhoi rhagolwg o ddogfen cymorth trothwy a chymhwysedd newydd CYSUR a hyfforddiant diogelu amlasiantaeth sydd ar ddod.

Cyflwynwyr y gynhadledd ranbarthol a gynhaliwyd gan Gyngor Sir Ceredigion ym Mhrifysgol Aberystwyth

Gwersi thematig o adolygiadau ymarfer plant, ymchwil ac adroddiadau arolygu amlasiantaeth yng Nghymru: Cyflwynodd y weminar hon themâu a negeseuon allweddol o Adolygiadau Ymarfer Plant ac ymchwil gan y Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol.

Deall spina bifida a hydroceffalws: Wedi'i gynnal gan SHINE Cymru, rhoddodd y digwyddiad hwn gyflwyniad i'r cyflyrau hyn a'u heffaith ar fywyd ac iechyd plentyn.

Diogelu Pobl Ifanc Drawsryweddol rhag Camfanteisio: Roedd y sesiwn hon, a gynhaliwyd gan Gymdeithas y Plant, yn archwilio rhwystrau cymdeithasol a risgiau penodol a wynebir gan blant a phobl ifanc drawsryweddol.

Gweithdy Gwrando a Chodi eich Llais: Roedd y sesiwn hon, a gynhaliwyd gan yr NSPCC, yn amlygu gweithdai rhad ac am ddim i helpu mynychwyr i ddeall sut i wrando a siarad ar ran plant.

Ymgyrch Siarad PANTS: Roedd y sesiwn hon, hefyd wedi'i chynnal gan yr NSPCC, yn canolbwyntio ar gael sgyrsiau syml sy'n briodol i'w hoedran i helpu i gadw plant yn ddiogel rhag cam-drin rhywiol.

Adnoddau dysgu ar gael ar-lein

Er mwyn ymestyn cyfleoedd dysgu, crëwyd cyfres o dudalennau gwe ar gyfer yr holl ddigwyddiadau a gynhaliwyd trwy gydol yr wythnos, a ddefnyddiwyd ar gyfer rhannu cyflwyniadau siaradwyr, adnoddau hyfforddi, fideos, a dolenni o'r digwyddiadau. Bydd y rhain yn parhau i fod ar gael o dudalen Wythnos Genedlaethol Diogelu 2024 a'r bwriad yw y bydd y tudalennau hyn yn parhau i fod yn ffynhonnell arweiniad a chymorth pellach ar gyfer dysgu yn eu meysydd pwnc priodol. Cewch weld y dudalen hon yma.

MENTER CAFFI IEUENCTID GAN FWRDD IAU DECHRAU'N DDA POWYS

Mae'r Caffi Ieuenctid yn fenter a ddatblygwyd gan y bobl ifanc ar Fwrdd Iau Dechrau'n Dda Powys i greu mannau diogel a hyrwyddo lles ar gyfer eu cyfoedion. Gan gydnabod diffyg lleoedd diogel i bobl ifanc fynd iddynt ar ôl yr ysgol, cynigiodd y Fwrdd Iau ddatblygu caffi ieuenctid. Nod y caffi hwn yw darparu amgylchedd diogel, mynediad at weithiwr ieuenctid os oes angen, Wi-Fi, a bwyd â chymhorthdal i fynd i'r afael â'r heriau costau byw presennol.

Cynhaliodd y Bwrdd Iau ymchwil a gwnaeth estyn allan i gaffis ieuenctid presennol am syniadau. Yn seiliedig ar eu canfyddiadau, fe benderfynon nhw dreialu'r caffi ieuenctid yn y Drenewydd. Sicrhawyd cyllid i gyflogi cydlynydd am chwe awr yr wythnos i gynnal ymgynghoriadau a rhedeg y caffi unwaith y mis.

Mae'r caffi ieuenctid wedi bod yn cael ei gynnal yn fisol ac wedi denu grŵp rheolaidd o bobl ifanc. Mae'n cynnig amrywiaeth o weithgareddau, gan gynnwys mwynhau coffi neu ysgytlaeth, cael rhywbeth i'w fwyta, cymdeithasu â ffrindiau, gwneud gwaith cartref, chwarae gemau bwrdd, a chymryd rhan mewn celf a chrefft.

Yn ddiweddar, gwnaed cais am gyllid ychwanegol i ehangu'r ddarpariaeth hon a gwella'r gwasanaethau a gynigir.

HYB MEWNWELEDIADAU DATA CANOLFAN CSA: ADNODD AR GYFER DEALL CAM-DRIN PLANT YN RHYWIOL

Mae’r Ganolfan CSA wedi lansio ei Hyb Mewnwelediadau Data newydd yn ddiweddar, sef dangosfwrdd ar-lein rhyngweithiol arloesol sy’n darparu mynediad ar unwaith i ddata lleol a chenedlaethol ar gam-drin plant yn rhywiol yng Nghymru a Lloegr. Mae'r Hyb Mewnwelediadau Data yn cynnig cyfres gynhwysfawr o nodweddion, gan gynnwys:

- **Mapiau a siartiau rhyngweithiol**: Delweddu data swyddogol gan awdurdodau lleol a heddluoedd, ochr yn ochr ag amcangyfrifon cyfredol ar raddfa cam-drin plant yn rhywiol.
- **Cyffredinolrwydd a mewnwelediadau adnabod:** Cael mewnwelediadau gwerthfawr i gyffredinolrwydd cam-drin plant yn rhywiol a sut i’w adnabod.
- **Gwybodaeth am wasanaethau cymorth**: Cael gafael ar wybodaeth am nifer y gwasanaethau cymorth lleol sydd ar gael i blant sydd wedi cael eu cam-drin a'u teuluoedd.

Yn ogystal â helpu i wneud penderfyniadau, gall yr Hyb Mewnwelediadau Data lywio penderfyniadau pwysig am yr angen am hyfforddiant proffesiynol a maint a dosbarthiad y gwasanaethau cymorth a ddarperir i ddioddefwyr a goroeswyr. Mae’r hyb hefyd yn cadw degawd o ddata swyddogol ar gam-drin plant yn rhywiol, gan alluogi defnyddwyr i olrhain tueddiadau lleol dros amser.

Mae’r Hyb Mewnwelediadau Data yn rhad ac am ddim i’w ddefnyddio ac ailymweld ag ef, a bydd yn cael ei ddiweddaru’n flynyddol ochr yn ochr ag adroddiad Tueddiadau mewn Data Swyddogol y Ganolfan CSA. Cewch weld yr Hyb Mewnwelediadau Data yma: [Hyb Mewnwelediadau Data Canolfan CSA]

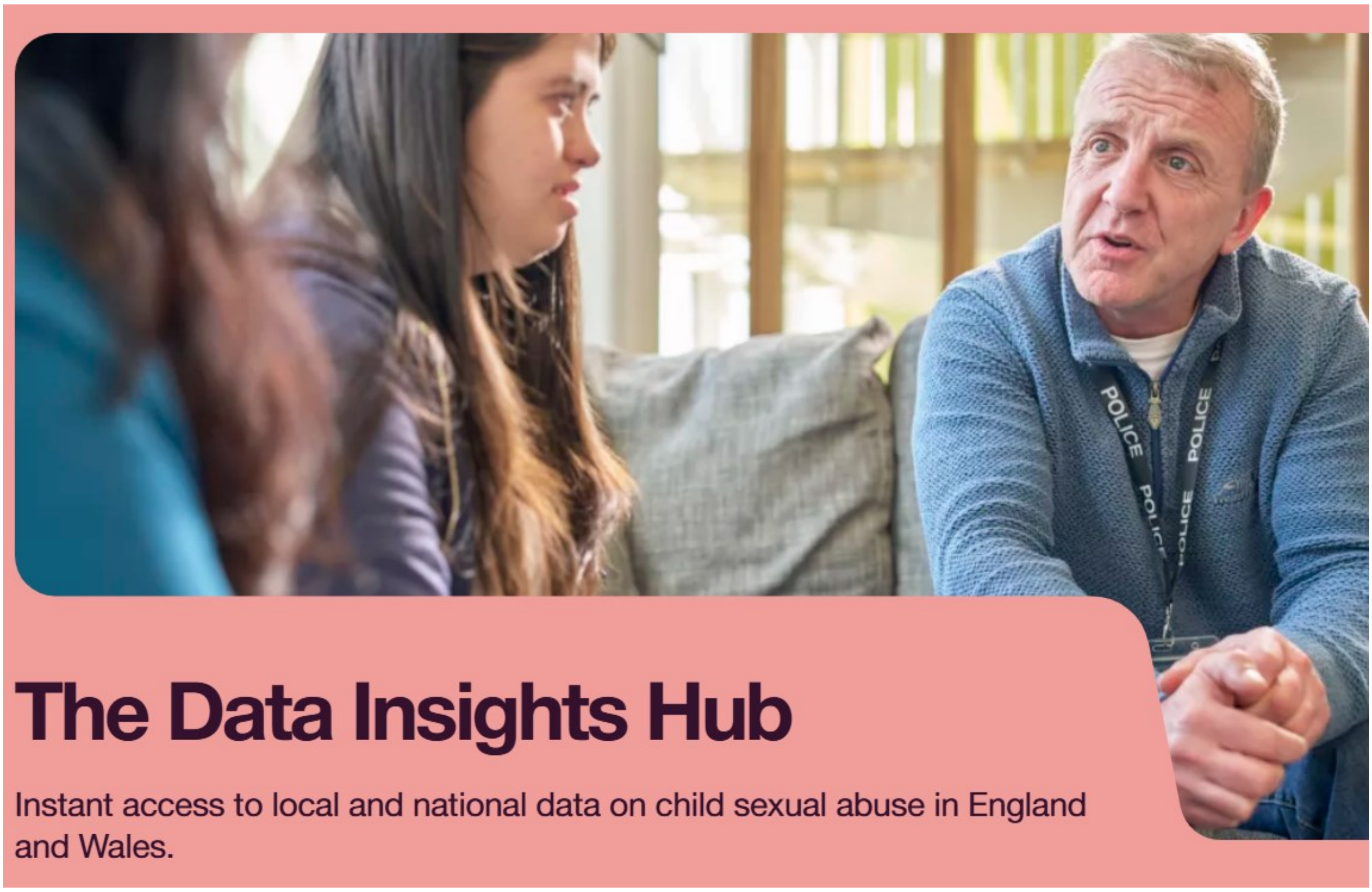

CYFEIRIADUR GWASANAETHAU CYMORTH CHWILIADWY NEWYDD

Mae'n bleser gan y Ganolfan CSA gyhoeddi cyfeiriadur chwiliadwy newydd o wasanaethau cymorth ar gyfer unrhyw un sy'n ceisio cymorth yn dilyn achos o gam-drin plant yn rhywiol. Mae'r cyfeiriadur hwn yn rhoi gwybodaeth am y cymorth sydd ar gael yn lleol ac yn genedlaethol.

Mae'r cyfeiriadur yn cynnwys dros 350 o wasanaethau cymorth, gan ddod â nhw at ei gilydd mewn un rhestr hawdd ei llywio, gan leihau'r angen i chwilio trwy sawl gwefan. Mae pob rhestr o wasanaethau cymorth yn cynnwys manylion cyswllt, megis gwefan, rhif llinell gymorth, neu gyfeiriad e-bost, a gwybodaeth am y mathau o gymorth a gynigir, gan gynnwys therapi personol, cwnsela, llinellau cymorth, a sgyrsiau ar-lein.

Mae cael mynediad at y cyfeiriadur yn gwbl gyfrinachol – nid oes angen cofrestru, ac nid oes unrhyw wybodaeth yn cael ei chadw pan fyddwch yn chwilio am gefnogaeth. Mae'r adnodd hwn hefyd yn werthfawr i weithwyr proffesiynol sy'n ceisio cymorth addas ar gyfer y plant a'r oedolion y maent yn gweithio gyda nhw. Bydd y data'n cael ei ddiweddaru'n rheolaidd i sicrhau ei fod yn parhau'n gyfredol.

Dewch o hyd i wasanaethau cymorth a chael help heddiw yn: Cyfeiriadur Cymorth Canolfan CSA.

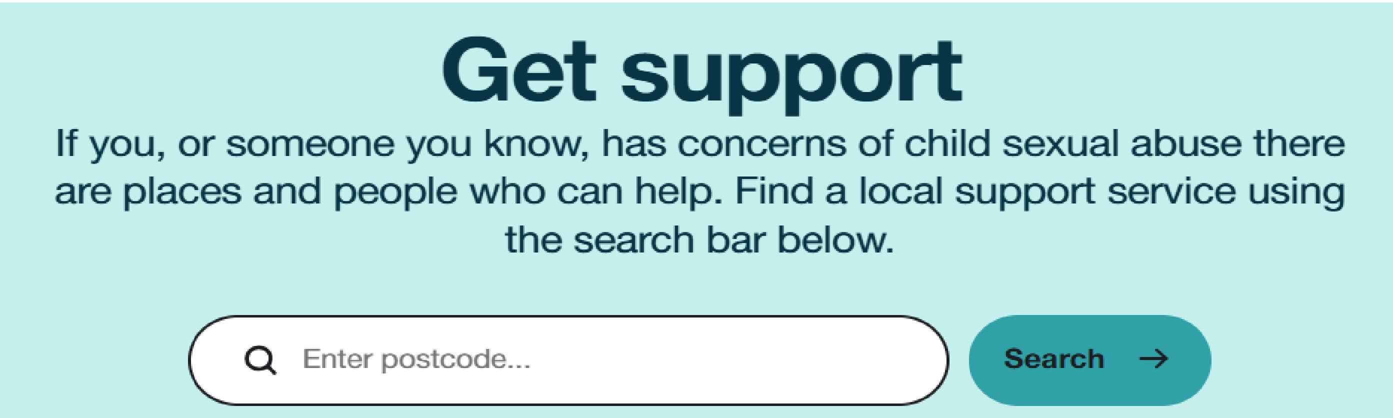

DYFARNU CONTRACT CYFLAWNWYR NEWYDD AR GYFER TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAM-DRIN DOMESTIG A THRAIS RHYWIOL

Yn ddiweddar, cynhaliodd Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, ar ran Partneriaeth Ranbarthol Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol, ymarfer caffael i sicrhau darpariaeth y rhaglenni cam-drin domestig a stelcio rhanbarthol ar gyfer cyflawnwyr yn y dyfodol. Roedd y fanyleb yn cynnwys darpariaeth ar gyfer cymorth 1:1, gwaith grŵp, cymorth i ddioddefwyr a theuluoedd, ac ymyriadau arbenigol i gyflawnwyr stelcio. Roedd hefyd yn cynnwys y gofyniad i weithio ochr yn ochr â Heddlu Dyfed–Powys i ddatblygu'r ddarpariaeth ar gyfer datrysiadau y tu allan i'r llys ar gyfer cam-drin domestig, gan ddilyn y model CARA a gydnabyddir yn genedlaethol.

Cynhaliwyd y dyfarniad hwn drwy ymarfer tendro marchnad agored a phroses werthuso a oedd yn cydymffurfio, gan gynnwys cyflwyniad gan y cynigydd a ffefrir. Mae'r cynigydd hwn yn cynnwys consortiwm o ddarparwyr, a arweinir gan wasanaethau cam-drin domestig Threshold, ac a gefnogir gan Ganolfan Argyfwng Teulu Sir Drefaldwyn, Calan DVS a Forensic Psychology Consultancy.

Bydd y contract yn cychwyn ar 1 Ebrill 2025 am gyfnod cychwynnol o dair blynedd a bydd comisiynwyr yn gweithio ochr yn ochr â'r darparwyr yn y cyfnod gweithredu i sicrhau trosglwyddiad di-dor i gontract newydd.

ADOLYGIADAU YMARFER PLANT AC OEDOLION

Prif ddiben adolygiadau ymarfer yw nodi dysgu amlasiantaethol a gwneud argymhellion i wella arfer diogelu. Gweler isod adolygiad ymarfer a gyhoeddwyd yn ddiweddar sydd ar gael ar dudalen Adolygiadau Ymarfer Plant ein gwefan.

CYSUR 6 2021: Adolygiad Ymarfer Plant Estynedig

Mae'r Adolygiad Ymarfer Plant hwn yn ymwneud â dau blentyn a gafodd eu cam-drin yn rhywiol mewn gofal maeth. Mae'r dysgu yn berthnasol i bob ymarferydd amlasiantaeth sy'n gweithio gyda phlant sy'n derbyn gofal ac yn eu cefnogi. Bydd o ddiddordeb arbennig i weithwyr cymdeithasol gofal plant, timau maethu, paneli maethu a Swyddogion Adolygu Annibynnol.

Gellir gweld yr adroddiad yma, a bydd hefyd ar gael ar dudalen we Adolygiadau Ymarfer Plant Cyhoeddedig: https://cysur.cymru/adolygiadau-ymarfer-plant-cprs/

ADRODDIAD PLANT SYDD AR YR YMYLON

Adroddiad Plant sydd ar yr YmylonMae'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn cynnal ymchwiliad i blant sydd ar yr ymylon, gan ganolbwyntio ar blant coll a'r rhai sy'n agored i gamfanteisio troseddol. Cyhoeddodd y pwyllgor ei adroddiad ysgrifenedig ar 5 Rhagfyr. Bydd yr adroddiad yn cael ei drafod yn y cyfarfod llawn yn ystod tymor y gwanwyn, gyda'r dyddiad eto i'w gadarnhau.

Mae'r ymchwiliad hwn yn adeiladu ar adroddiad blaenorol y pwyllgor ar newid radical ar gyfer plant sydd wedi bod mewn gofal. Mae tystiolaeth yn dangos bod bron i 40% o'r plant sy'n mynd ar goll yng Nghymru yn blant sydd â phrofiad o ofal. Mae grwpiau eraill sydd mewn perygl o fod o dan ddylanwad 'troseddol' yn cynnwys plant digwmni sy'n ceisio lloches, plant sy'n wynebu heriau o fewn y system addysg, a phlant a phobl ifanc Du ac o gefndir ethnig leiafrifol.

Bydd yr ymchwiliad yn archwilio natur a graddfa'r mater, gan gynnwys amrywiadau rhanbarthol, ac yn asesu effaith profiad gofal a lleoliadau y tu allan i'r ardal ar grwpiau sydd mewn perygl. Bydd yn mynd i'r afael â materion fel rhannu gwybodaeth a chasglu data, ac yn gwerthuso effeithiolrwydd ymatebion polisi ac arferion datganoledig, gan gynnwys goruchwyliaeth Llywodraeth Cymru ac aliniad â strategaethau perthnasol. Yn ogystal, bydd yr ymchwiliad yn ymchwilio i'r rhyngwyneb rhwng polisïau datganoledig a heb eu datganoli, megis cyfiawnder troseddol a chyfiawnder ieuenctid.

Am ragor o fanylion, gallwch ddarllen yr adroddiad llawn yma: Adroddiad Plant sydd ar yr Ymylon. Mae'r adroddiad llawn ar gael yma.

CYNLLUN IECHYD MERCHED CYMRU

Lansiwyd y Cynllun Iechyd Menywod cyntaf i Gymru ym mis Rhagfyr, yn amlinellu gweledigaeth deng mlynedd i wella gwasanaethau gofal iechyd i fenywod. Mae ymchwil yn dangos, er bod menywod yn byw'n hirach na dynion, eu bod yn profi llai o flynyddoedd yn rhydd o anabledd, yn aros yn hirach i leddfu poen, ac yn aml yn cael eu symptomau wedi'u diystyru.

Wedi'i greu gan y Rhwydwaith Clinigol Strategol Cenedlaethol ar gyfer Iechyd Menywod, nod y cynllun yw cau'r bwlch iechyd rhwng y rhywiau drwy ddarparu gwell gwasanaethau iechyd i fenywod, gan sicrhau y gwrandewir arnynt, a bod eu hanghenion iechyd yn cael eu deall. Yn seiliedig ar adborth gan tua 4,000 o fenywod ledled Cymru, mae'r cynllun yn cynnwys bron i 60 o gamau gweithredu ar draws wyth maes blaenoriaeth i wella gofal iechyd i fenywod drwy gydol eu hoes.

Mae'r cynllun yn cwmpasu:

- Iechyd mislif
- Endometriosis ac adenomyosis
- Atal cenhedlu, atal cenhedlu ôl-enedigol, a gofal erthyliad
- Iechyd cyn cenhedlu
- Iechyd pelfis ac anymataliaeth
- Menopos
- Trais yn erbyn menywod a merched
- Heneiddio'n dda a chyflyrau hirdymor ar draws cwrs bywyd

Bydd y gwaith o lywodraethu a gweithredu'r cynllun yn cael ei oruchwylio gan y Bwrdd Gweithredol, a bydd adroddiadau blynyddol yn cael eu darparu i Lywodraeth Cymru ar ran GIG Cymru.

Am ragor o fanylion, gallwch ddarllen neu lawrlwytho'r cynllun yma: Cynllun Iechyd Merched Cymru

CYFRES PODLEDIADAU RHANBARTHOL NEWYDD GAN Y BARTNERIAETH TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAM-DRIN DOMESTIG A THRAIS RHYWIOL

Mae gwaith rhanbarthol y Bartneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig, a Thrais Rhywiol yn hanfodol i godi ymwybyddiaeth, darparu cymorth, a sbarduno newid i amddiffyn a grymuso dioddefwyr a goroeswyr. Wrth gyflwyno'r gwaith hwn, mae eu cyfres podlediadau newydd yn cynnwys amrywiaeth o westeion sy'n dod â safbwyntiau amrywiol ar bwysigrwydd Llysgenhadon Cymunedol mewn lleoliad cam-drin domestig.

Isod mae'r dolenni i'w cyfres podlediadau rhanbarthol newydd gan y Bartneriaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol. Pennod 1, podlediad y Llysgenhadon Cymunedol, sydd bellach ar gael i'w lawrlwytho. Mae hwn yn cynnig profiadau uniongyrchol gan lysgenhadon a'r modd y gallwch chi gymryd rhan.

Gallwch gael mynediad i'r podlediad yn y mannau canlynol:

Þ Spotify

Þ Apple

Þ Pocket Casts

Þ Podcast Addict

Þ Deezer

Þ Player FM

(Cliciwch ar y dolenni i'w dilyn)

Bydd ail bennod y podlediad ar "gamdriniaeth ar ôl ymadael" yn cael ei hychwanegu at y gyfres ddiwedd mis Ionawr.

WYTHNOS CWSG MWY DIOGEL: 10 – 16 MAWRTH 2025

Cynhelir Wythnos Cwsg Mwy Diogel, a drefnir gan The Lullaby Trust, rhwng 10 a 16 Mawrth 2025. Nod yr ymgyrch ymwybyddiaeth genedlaethol hon yw codi ymwybyddiaeth o syndrom marwolaeth sydyn babanod a darparu cyngor syml i leihau'r risg y bydd yn digwydd.

Yn ystod Wythnos Cwsg Mwy Diogel, bydd The Lullaby Trust yn canolbwyntio ar sut y dylai cwsg babanod edrych a phryd y gallai rhieni fod eisiau ceisio cyngor. Byddant hefyd yn chwalu mythau cyffredin am gwsg babanod ac yn cynnig cymorth i rieni sy'n teimlo nad ydynt yn cael digon o gwsg.

Sut i gymryd rhan

Gall unrhyw un gymryd rhan drwy arddangos posteri Wythnos Cwsg Mwy Diogel i godi ymwybyddiaeth, cofrestru i godi arian a derbyn cefnogaeth gan The Lullaby Trust, a hoffi, rhannu a phostio am #WythnosCwsgMwyDiogel ar gyfryngau cymdeithasol i helpu i gyrraedd mwy o deuluoedd gyda chyngor a all achub bywyd.

Ar gyfer gweithwyr proffesiynol, mae amrywiaeth o adnoddau ar gael i helpu i gadw babanod yn ddiogel a grymuso teuluoedd gyda gwybodaeth ddibynadwy. Mae hyn yn cynnwys briff saith munud, canllawiau, a chyngor gan y GIG. Ewch i'n gwefan am fwy o wybodaeth: Cwsg Mwy Diogel

Gwasanaeth Tân ac Achub
Canolbarth a Gorllewin Cymru

Mid and West Wales
Fire and Rescue Service

ALL OUR FIRE STATIONS ARE A

SAFE HAVEN

Any member of the public

Including children and young people
can go to a fire station if they feel unsafe
in any situation.

If crews are out and you need immediate help, please ring 999

We're always open and we're always here for you.

www.mawwfire.gov.uk

JR1306

PAPUR BRIFFIO: GWAHANIAETHU AR SAIL OEDRAN A CHAM-DRIN POBL HŶN

Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru
Older People's Commissioner for Wales

Mae'r Comisiynydd Pobl Hŷn annibynnol i Gymru wedi ymrwymo i ddiogelu a hyrwyddo hawliau pobl hŷn sy'n byw yng Nghymru. Un o flaenoriaethau allweddol y comisiynydd yw atal pob math o gam-drin pobl hŷn.

Mae'r papur briffio hwn wedi'i lywio gan drafodaethau gyda grŵp bach o gydweithwyr o'r byd academaidd a'r trydydd sector arbenigol. Mae'n dechrau gyda throsolwg byr o gam-drin pobl hŷn, ac yna adran ar 'wahaniaethu ar sail oedran' sy'n archwilio'r hyn a olygir gan y term hwn ac yn archwilio'r ffyrdd y caiff ei amlygu o fewn cymdeithas.

Yna, mae'r papur briffio yn archwilio'r cysylltiadau rhwng gwahaniaethu ar sail oedran a cham-drin pobl hŷn ac yn ystyried rôl y math o wahaniaethu hwn wrth lunio ymatebion sefydliadol i'r cam-drin hwnnw.

Yn yr adrannau olaf, mae rhai cwestiynau myfyriol i annog ymarferwyr a sefydliadau i feddwl yn ddyfnach am rai o'r materion a nodwyd. Yn ogystal, mae rhai adnoddau defnyddiol a darllen pellach wedi'u cynnwys i annog adfyfyrio ar y materion yn fwy manwl.

I gael rhagor o wybodaeth, gallwch gael mynediad at y papur briffio llawn yma: [Gwahaniaethu ar Sail Oedran a Cham-drin Pobl Hŷn.]

LANSIO CWRS NEWYDD AR REOLAETH DRWY ORFODAETH GAN GYNGOR SIR PENFRO

I ddathlu Wythnos Genedlaethol Diogelu, mae Cyngor Sir Penfro wedi lansio cwrs newydd sbon fel rhan o'i gyfres o gyrsiau diogelu ar reolaeth drwy orfodaeth.

Mae gan y cwrs nifer o amcanion dysgu, gan gynnwys:

· Deall beth yw rheolaeth drwy orfodaeth

· Adnabod arwyddion cam-drin drwy orfodaeth

· Gwybod pa gamau i'w cymryd i ddiogelu dioddefwyr

· Dysgu am y cymorth sydd ar gael

Mae'r cwrs yn agored i holl weithwyr Cyngor Sir Penfro a bydd yn cymryd tua 45 munud i'w gwblhau.

I gael rhagor o wybodaeth am y cwrs hwn, cysylltwch â pod@pembrokeshire.gov.uk

CYNLLUN GWEITHREDU AMLASIANTAETH STRATEGOL NEWYDD TÎM CAMFANTEISIO AR BLANT POWYS

Cynllun Gweithredu Amlasiantaeth Strategol newydd Tîm Camfanteisio ar Blant PowysMae Tîm Camfanteisio ar Blant Powys wedi bod yn cwblhau cynllun gweithredu amlasiantaeth strategol newydd gyda'r nod o atal, amddiffyn a chefnogi plant sy'n wynebu risg uwch o gamfanteisio. Mae'r cynllun hwn yn adeiladu ar fentrau llwyddiannus presennol wrth annog dulliau creadigol o gyflawni ar gyfer plant, pobl ifanc a theuluoedd ym Mhowys.

Un ffocws allweddol o fewn yr agenda atal yw diogelwch ar y rhyngrwyd. Yn ddiweddar, cynhaliodd y tîm stondin diogelwch ar y rhyngrwyd yng Ngŵyl Fwyd y Drenewydd, gan ymgysylltu â dros 80 o bobl. Hefyd, sefydlwyd stondin fewnol yn Neuadd y Sir i ymgysylltu â staff ac aelodau a allai fod yn rhieni hefyd. Gan gydweithio ag ysgolion ym Machynlleth ac Ystradgynlais, bu’r tîm yn gweithio gyda Stop It Now! Wales i hwyluso dwy sesiwn gyda’r nos ynghylch diogelwch ar y rhyngrwyd a gwydnwch digidol ar gyfer rhieni ac aelodau’r gymuned.

Mae asiantaethau ledled Powys yn parhau i fynychu sesiynau chwarterol ar gyfer y gymuned ymarfer. Daeth 58 o bobl i’r sesiwn ddiweddaraf ac fe’i harweiniwyd gan Nina Maxwell o CASCADE, a gyflwynodd becyn cymorth Diogelu Cymhleth Cymru yn seiliedig ar ganfyddiadau prosiect ymchwil iechyd a gofal dwy flynedd. Roedd y sesiwn hefyd yn cynnwys cyfraniadau gan Gweithredu dros Blant, a roddodd gyngor arbenigol ar sut i siarad â phobl ifanc am gamfanteisio a rhannu gwybodaeth heb gynyddu’r risg iddynt.

Mae'r ymdrechion hyn yn amlygu'r ymrwymiad parhaus i ddiogelu plant a phobl ifanc ym Mhowys, gan sicrhau eu bod yn cael eu hamddiffyn rhag camfanteisio a'u cefnogi yn eu cymunedau.

LINC DIOGELU: GWELLA Y TREFNIADAU AR GYFER AMDDIFFYN PLANT SY'N AGORED I NIWED

Mae Linc Diogelu yn brosiect newydd a noddir gan Fwrdd Diogelu Canolbarth a Gorllewin Cymru. Nod y fenter hon yw integreiddio data gan Gyngor Sir Caerfyrddin, Cyngor Sir Penfro, Heddlu Dyfed–Powys a Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda i wella a chefnogi'r trefniadau ar gyfer amddiffyn plant sy'n agored i niwed.

Sicrhawyd grant o £99,000 gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru i ddatblygu system brototeip sy'n integreiddio marcwyr o wahanol sefydliadau. Mae'r system hon wedi'i chynllunio i ategu penderfyniadau proffesiynol a chefnogi ymyriadau cynharach ar gyfer plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant neu sy'n destun trafodaeth Adran 47. Nid yw adnodd neu system integredig fel hyn yn bodoli yn y DU ar hyn o bryd.

Mae camau allweddol y prosiect yn cynnwys:

· Nodi a chytuno ar set gychwynnol o farcwyr gan bob sefydliad

· Datblygu egwyddorion llywodraethu gwybodaeth

· Paru data ar draws systemau

· Datblygu datrysiad rhanbarthol yn y cwmwl ar gyfer cynnal a rheoli data

· Creu adnodd delweddu data

· Gweithio gyda dau dîm gwasanaethau cymdeithasol (un yng Nghaerfyrddin ac un yn Sir Benfro) i brofi'r system a'i gwreiddio'n ymarferol

Bydd partneriaid yn y sector cyhoeddus yn cydweithio ar y fenter bwysig hon, gydag Uwch-swyddogion Cyfrifol ac arweinwyr data ym mhob sefydliad.

HYFFORDDIANT LLINELL AMSER AR GYFER LLADDIADAU

The regional VAWDASV team are delighted to announce that they have secured an additional half-day session of Professor Jane Monckton-Smith's excellent Homicide Timeline training. This session will be delivered across the region via MS Teams.

Date and Time:

19th March 2025, 10am-2pm

The session will be delivered in a webinar style. Invitations for all sessions will be emailed out upon receiving expressions of interest which can be emailed to Natalie Hancock at NHancock@carmarthenshire.gov.uk.

About Professor Jane Mae'r tîm rhanbarthol ar gyfer trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yn falch iawn o gyhoeddi eu bod wedi sicrhau sesiwn hanner diwrnod ychwanegol o hyfforddiant llinell amser rhagorol yr Athro Jane Monckton-Smith ar gyfer lladdiadau. Bydd y sesiwn hon yn cael ei chyflwyno ar draws y rhanbarth trwy gyfrwng Teams.

Dyddiad ac amser:

19 Mawrth 2025, 10am–2pm

Bydd y sesiwn yn cael ei chyflwyno mewn arddull gweminar. Bydd gwahoddiadau ar gyfer pob sesiwn yn cael eu hanfon drwy e-bost ar ôl derbyn datganiadau o ddiddordeb, y gellir eu hanfon drwy e-bost at Natalie Hancock yn NHancock@sirgar.gov.uk.

Yr Athro Jane Monckton-Smith

Athro Diogelu'r Cyhoedd yw'r Athro Jane Monckton-Smith ym Mhrifysgol Swydd Gaerloyw. Mae hi'n arbenigwraig o fri rhyngwladol ym meysydd rheolaeth drwy orfodaeth, stelcio, a lladdiadau domestig. Mae ei hymchwil arloesol wedi cyfrannu'n sylweddol at ddeall ac atal trais rhyngbersonol. Mae'r Athro Monckton-Smith wedi dadansoddi dros 400 o lofruddiaethau'n agos ac mae'n gweithio gyda gweithwyr proffesiynol i adolygu lladdiadau a darparu hyfforddiant.

Monckton-Smith

Professor Jane Monckton-Smith is a Professor of Public Protection at the University of Gloucestershire. She is an internationally renowned expert in the fields of coercive control, stalking, and domestic homicide. Her pioneering research has significantly contributed to understanding and preventing interpersonal violence. Professor Monckton-Smith has closely analysed over 400 murders and works with professionals to review homicides and provide training.

GWASANAETHAU TLODI A PHLENTYNDOD CYNNAR: YMCHWIL NEWYDD GAN YR NSPCC AC UNICEF UK

Mae'r NSPCC ac UNICEF UK wedi cyhoeddi adroddiad arwyddocaol yn ddiweddar sy'n archwilio'r heriau y mae teuluoedd incwm isel yn eu hwynebu wrth gael mynediad at wasanaethau plentyndod cynnar ledled y DU. Mae'r ymchwil gynhwysfawr hon yn seiliedig ar adolygiad o dystiolaeth, cyfweliadau â gweithwyr proffesiynol, a mewnwelediadau o grŵp ffocws ac arolwg ar-lein yn cynnwys rhieni a gofalwyr.

Mae'r canfyddiadau'n dangos bod teuluoedd sy'n byw ar incwm isel yn wynebu rhwystrau sy'n eu hatal rhag cael mynediad at wasanaethau plentyndod cynnar, a chael profiad cadarnhaol ohonynt, ar lefel ryngbersonol, gwasanaeth a systemig.

Mae'r adroddiad yn amlinellu nifer o argymhellion allweddol i Lywodraeth y DU fynd i'r afael â'r heriau hyn:

· Strategaeth Tlodi Plant: Datblygu Strategaeth Tlodi Plant DU gyfan gyda nodau mesuradwy i wella mynediad i wasanaethau plentyndod cynnar ar gyfer teuluoedd incwm isel.

· Ailadeiladu a Diwygio: Cynllunio a gweithredu cynllun clir i ailadeiladu a diwygio gwasanaethau plentyndod cynnar i sicrhau eu bod yn hygyrch ac yn effeithiol.

· Porth i Gefnogi: Gosod gwasanaethau plentyndod cynnar fel porth i gymorth a chyngor ehangach i deuluoedd sy'n profi tlodi.

Nod yr argymhellion hyn yw creu amgylchedd mwy cynhwysol a chefnogol ar gyfer teuluoedd incwm isel, gan sicrhau bod pob plentyn yn cael y cyfle i elwa ar wasanaethau plentyndod cynnar.

I gael cipolwg manylach ac i ddarllen yr adroddiad llawn, ewch i: Adroddiad yr NSPCC ac UNICEF UK. Darllenwch yr adroddiad yma.

SEFYDLIAD RHYNGWLADOL MUDO (IOM) Y DU

Mae Sefydliad Rhyngwladol Mudo (IOM) y DU yn cynnal prosiect i gefnogi a datblygu gallu darparwyr cymorth y DU i ddychwelyd goroeswyr caethwasiaeth fodern a masnachu mewn pobl yn wirfoddol a'u hailintegreiddio.

Maent yn gwahodd ystod eang o ddarparwyr cymorth, gan gynnwys cyrff anllywodraethol ac asiantaethau'r llywodraeth sy'n gweithio gyda goroeswyr, i gymryd rhan a rhannu eu profiadau ac amlygu heriau allweddol trwy gyfweliadau, arolygon a grwpiau ffocws. Yn seiliedig ar yr ymchwil hon, bydd y Sefydliad Rhyngwladol Mudo yn darparu hyfforddiant ac arweiniad ar feysydd angenrheidiol a nodwyd a gwybodaeth fanwl am wasanaethau ailintegreiddio sydd ar gael yn Albania, Brasil, Tsieina, India a Phacistan.

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â Laura yn lschack@iom.int.

TYNNU SYLW AT BWYSIGRWYDD RHANNU GWYBODAETH WRTH DDIOGELU

Tynnu sylw at bwysigrwydd rhannu gwybodaeth wrth ddiogelu

Yn ystod gweminar ddiweddar ar bwysigrwydd rhannu gwybodaeth, amlygwyd 'Cyngor ar rannu gwybodaeth i ymarferwyr diogelu' gan y cyflwynydd fel adnodd gwerthfawr. Mae'r canllaw hwn, a gyhoeddwyd gan yr Adran Addysg, yn darparu cyngor hanfodol ac arferion gorau ar gyfer gweithwyr proffesiynol sy'n ymwneud â diogelu plant ac oedolion agored i niwed.

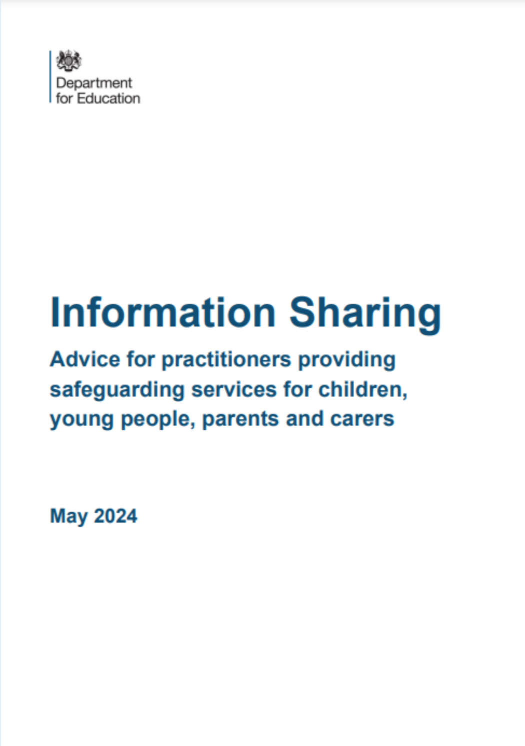
Department for Education

Information Sharing

Advice for practitioners providing safeguarding services for children, young people, parents and carers

May 2024

Mae'r ddogfen yn ymdrin ag egwyddorion allweddol rhannu gwybodaeth, gan gynnwys pryd a sut i rannu gwybodaeth yn effeithiol wrth gynnal cyfrinachedd a safonau diogelu data. Mae'n cefnogi ymarferwyr i wneud penderfyniadau gwybodus sy'n blaenoriaethu diogelwch a llesiant y rhai sydd mewn perygl.

Mae'r cyngor hwn yn hanfodol i unrhyw un sy'n gweithio mewn rolau diogelu, gan gynnwys gweithwyr cymdeithasol, gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, addysgwyr, a swyddogion gorfodi'r gyfraith. Trwy ddilyn y canllawiau, gall ymarferwyr sicrhau eu bod yn rhannu gwybodaeth yn gyfrifol ac yn effeithiol er mwyn amddiffyn y rhai sydd mewn perygl.

I weld y ddogfen lawn, ewch i Gyngor ar rannu gwybodaeth i ymarferwyr diogelu.

HELPU POBL HŶN LEDLED CYMRU I LEISIO EU BARN

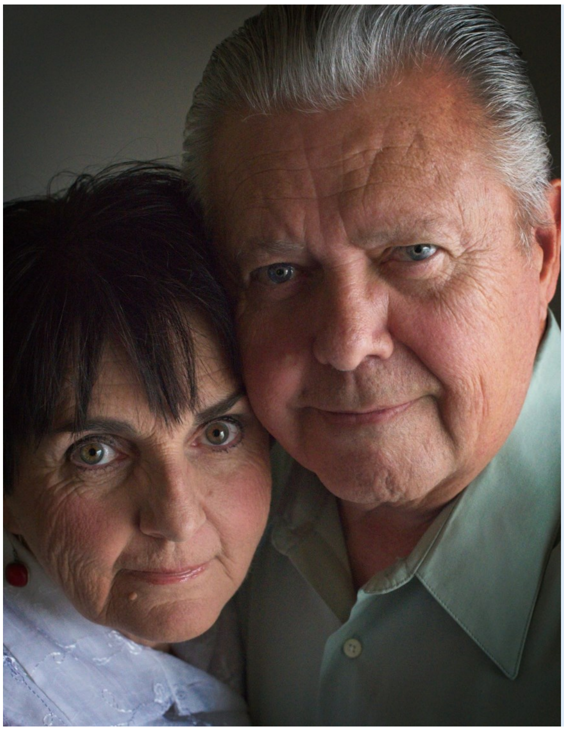

Wrth i Gomisiynydd Pobl Hŷn Cymru ddatblygu ei strategaeth a'i rhaglen waith, mae'n awyddus i glywed gan gynifer o bobl hŷn â phosibl o bob rhan o Gymru i helpu i lywio'r camau y mae'n eu cyflawni.

Mae hi eisiau estyn allan mor eang â phosibl i gasglu lleisiau a phrofiadau pobl hŷn o ystod eang o gefndiroedd a chymunedau. Er mwyn cyflawni hyn, mae hi wedi creu holiadur byr ac mae'n gobeithio y gall ymarferwyr lleol helpu drwy ei rannu gyda'r bobl hŷn rydych yn gweithio gyda nhw neu'n eu cefnogi, gan eu hannog i gysylltu a dweud eu dweud.

Os hoffech unrhyw gopïau caled o'r holiadur i'w dosbarthu i bobl hŷn, y gellir eu dychwelyd trwy radbost, cysylltwch â'i swyddfa. Gellir llenwi'r holiadur ar-lein yma hefyd: https://comisiynyddph.cymru/dweudeichdweud/. Gall pobl hŷn sy'n dymuno rhannu eu barn a'u syniadau dros y ffôn hefyd gysylltu â'i thîm ar 03442 640 670.

Yn ogystal â chlywed gan bobl hŷn ledled Cymru, mae hi hefyd eisiau clywed gan y sefydliadau a'r rhanddeiliaid sy'n gweithio gyda nhw ac yn eu cefnogi am y mathau o faterion y maent yn eu gweld a lle mae angen gweithredu i sicrhau gwelliannau i bobl hŷn.

UPCOMING AWARENESS DAYS

Please find upcoming awareness day dates for your diaries. Remember to follow us on social media for links and resources that support each of these days.

Mis Mawrth

Mawrth 1	Diwrnod Ymwybyddiaeth Hunan-niwed
Mawrth 8	Diwrnod Rhyngwladol y Menywod;
11-17 Mawrth	Wythnos Cysgu Mwy Diogel
Mawrth 13	Diwrnod Gweithredu Gofalwyr Ifanc
Mawrth 18	Diwrnod Cenedlaethol Ymwybyddiaeth Camfanteisio Rhywiol ar Blant
Mawrth 19	Diwrnod Gwaith Cymdeithasol y Byd

Mis Ebrill

Ebrill 2	Diwrnod Awtistiaeth y Byd

Mis Mai

Mai 13-19	Wythnos Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl
Mai 13-19	Wythnos Ymwybyddiaeth Celcio
Mai 25	Diwrnod Rhyngwladol Plant ar Goll

OUR SOCIAL MEDIA

FACEBOOK

@CYSURCYMRU

INSTAGRAM

@CYSURCYMRU

TWITTER

@CYSURCYMRU

@CWMPASCYMRU

CONTACT US

Email:

cysur@pembrokeshire.gov.uk for CYSUR
cwmpas@pembrokeshire.gov.uk for CWMPAS

Bwrdd Diogelu Canolbarth a Gorllewin Cymru • Mid and West Wales Safeguarding Board